

Cirkulärnr: 11:5
Diariernr: 11/0840
Arbetsgivarpolitik: 11-2:2
Nyckelord: AD, avsked, våld
Handläggare: Christina Madfors
Avdelning: Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Sektion/Enhet: Arbetsrättssektionen
Datum: 2011-02-11
Mottagare: Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik
Rubrik: Arbetsdomstolens dom 2011 nr 7 om avsked av
förskollärare som slagit ett barn på förskolan
Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2011 nr 7

CIRKULÄR 11:5

Arbetsgivarpolitik: 11-2:2

Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen
Christina Madfors

Nyckelord: AD, avsked, våld

Kommunstyrelsen
Landstingsstyrelsen
Regionstyrelsen
Medlem i Pacta
Arbetsgivarpolitik

Arbetsdomstolens dom 2011 nr 7 om avsked av förskollärare som slagit ett barn på förskolan

Arbetsdomstolen har i domen 2011 nr 7 mellan Lärarförbundet och Kungälv kommun prövat frågan om det förelegat laglig grund för avskedande av förskollärare som slagit ett barn på förskolan. Avskedandet har bedömts som lagligen grundat.

Bakgrund

Sedan 1989 hade M.G.P. haft tidsbegränsade anställningar som dagbarnvårdare, barnskötare och förskollärare hos Kungälv kommun. I december 2000 fick hon en tillsvidareanställning som förskollärare i kommunen. På den avdelning vid förskolan där M.G.P. arbetade var barnen i åldrarna ett till två år. M.G.P. ingick i ett arbetslag med två andra förskollärare.

Den 26 juni 2009 avskedades M.G.P. från sin anställning. Som grund för avskedandet anförde kommunen att M.G.P. grovt åsidosatt sina åligganden mot arbetsgivaren genom att den 28 maj 2009 ha slagit ett barn på förskolan i samband med att barnet bet ett annat barn i fingret en andra gång (båda barnen var vid tillfället ett och ett halvt år gamla). Med anledning av avskedandet uppkom tvist mellan parterna.

Efter lokal och central tvisteförhandling ansökte Lärarförbundet om stämning på Kungälv kommun och yrkade att avskedandet skulle ogiltigförklaras, allmänt skadestånd med 150 000 kronor och ersättning motsvarande utebliven lön för tiden efter avskedandet till och med dagen för huvudförhandling i målet efter avräkning av vad M.G.P. erhållit i sjukpenning.

För det fall Arbetsdomstolen skulle finna att det inte funnits skäl för avskedande men väl saklig grund för uppsägning yrkade Lärarförbundet i andra hand allmänt skadestånd med 80 000 kronor och ekonomiskt skadestånd avseende uppsägningslön.

Därutöver yrkade Lärarförbundet allmänt skadestånd med 20 000 kronor för brott mot förhandlingsskyldigheten enligt 11 § medbestämmandelagen och med 10 000 kronor för brott mot överläggningskyldigheten enligt 30 § anställningsskyddslagen.

Sveriges Kommuner och Landsting

Post: 118 82 Stockholm, Besök: Hornsgatan 20
Tfn: växel 08-452 70 00, Fax: 08-452 70 50
info@skl.se

Org nr: 556026-1900

www.skl.se

Kommunen medgav yrkandena om allmänt skadestånd till Lärarförbundet för brott mot förhandlings- och överläggningsskyldigheten. Övriga yrkanden bestreds.

Parallellt med den arbetsrättsliga tvisten väcktes åtal mot förskolläraren för miss-handel av barnet. Tingsrätten friade arbetstagaren, men domen har överklagats.

Arbetsdomstolen

Arbetsdomstolen konstaterade att delar av händelseförloppet som föranlett avskedandet var tvistigt mellan parterna. De uppgifter som skilde sig åt var dels på vilken plats barnen befann sig när händelsen inträffade, dels beskrivningen av den handrörelse som M.G.P. gjorde dvs. om det var fråga om ett slag eller bara ett slags markering mot det barn som bet och dels om barnet fortfarande bet det andra barnet när M.G.P. kom fram till dem.

Enligt Arbetsdomstolens bedömning kan M.G.P:s berättelse om var barnen befann sig när händelsen inträffade inte vara riktig med hänsyn till de uppgifter som framkommit om förskolans lokaler. Arbetsdomstolen ansåg att M.G.P. avsiktligt utövade våld mot barnet genom att med en snärtande rörelse slå med handen och fingrarna över barnets mun och ansikte. Enligt domstolen var det oklart hur hårt slaget var men ansåg att det våld som förekom inte var helt obetydligt. Det var heller inte fråga om en akut situation som måste avväjas, som Lärarförbundet gjorde gällande, och att förhållandena över huvud taget inte var sådana att det kan ha varit svårt för M.G.P. att besinna sig och handla korrekt.

Arbetsdomstolen ansåg att M.G.P. grovt åsidosatt vad som ålegat henne i anställningen och att arbetsgivaren haft rätt att skilja henne från anställningen. Vid bedömningen beaktades att våldet utövades i M.G.P:s yrkesutövning som förskollärare och riktat sig mot ett barn på förskolan som var anförtrott till kommunens, och därigenom till M.G.P:s, omsorg och befann sig i en beroendeställning till M.G.P. Handlandet framstod med hänsyn härtill som allvarligt och helt oacceptabelt.

Arbetsdomstolen avsåg Lärarförbundets talan i avskedsdelen.

Kommentar

I målet var beskrivningen av vad som hände på förskolan och hur förskolläraren hade agerat tvistigt mellan parterna. Av den anledningen behövde arbetsgivaren styrka det faktiska händelseförloppet. Kommunen hade bl.a. åberopat en annan förskollärare som såg vad som hände och som kunde lämna en detaljerad berättelse. Arbetsdomstolen ansåg därför att kommunens hade styrkt sin version av händelseförloppet.

Vid helhetsbedömningen i avskedsfrågan har följande omständigheter beaktats av Arbetsdomstolen. Det som talade till arbetstagarens förmån var att det våld hon utövade utgjorde en enstaka förlöpning från hennes sida. Mot detta ställdes det förhållandet att våldet utövades i arbetstagarens yrkesutövning som förskollärare och riktat mot ett och ett halvt år gammalt barn i förskolan. Vidare beaktades att barnet var

anförtrott till kommunens, och därigenom till arbetstagarens, omsorg och befann sig i en beroendeställning till arbetstagaren vilket medförde att handlandet med hänsyn till detta framstod som allvarligt och helt oacceptabelt.

I tvister om avsked där en enskild allvarlig händelse utgör arbetsgivarens anledning att avskeda, ställs mycket höga krav på arbetsgivaren när det gäller bevisningen om det faktiska händelseförloppet. De vittnen som kommunen åberopade i detta mål hade därför avgörande betydelse.

När det gäller Arbetsdomstolens bedömning i avskedsfrågan dvs. hur allvarlig händelsen var, ligger den i linje med tidigare avgöranden.

Se även tidigare cirkulär 1997:180, AD 1997 nr 48 angående avskedad lågstadielärare, cirkulär 07:7, AD 2006 nr 111 angående avskedad lärare. Jämför med cirkulär 10:56, AD 2010 nr 26 angående avskedad rehabiliteringsassistent.

Sveriges Kommuner och Landsting
Avdelningen för arbetsgivarpolitik
Arbetsrättssektionen

Sophie Thörne

Christina Madfors

Bilagor: Arbetsdomstolens dom 2011 nr 7